

УДК 338

Цушко О. – ст. гр. ЕМ-21

Тернопільський державний технічний університет імені Івана Пулюя

ВПЛИВ ЗОВНІШНІХ ФАКТОРІВ НА УПРАВЛІННЯ ЕНЕРГЕТИЧНИМ КОМПЛЕКСОМ УКРАЇНИ

Науковий керівник: асистент Захаревич О.І.

Система державного управління використовує особливу групу факторів впливу на формування зовнішнього середовища країни, галузі та внутрішнього середовища ПЕК, до яких відносяться: планування, організація, мотивація та контроль за діяльністю ПЕК та взаємовідносинами із зарубіжними країнами з питань постачання паливно-енергетичних ресурсів; формування інститутів державного управління галуззю; контроль за енергозбереженням та енергобезпекою; страхування ризиків енергопостачання; впровадження ринкових важелів регулювання діяльності ПЕК; вступ до ЄС.

Вплив зовнішнього середовища на паливно-енергетичний комплекс держави неможливо розглядати відокремлено від питань економічної глобалізації та інтернаціоналізації світового господарства.

Найвагомішими зовнішніми факторами безпосереднього впливу на ціну електроенергії та нафтопродуктів в Україні є ціна первинних енергоносіїв, витрати на їх транспортування до місця споживання і переробки та податки, сплачені при перетині митних кордонів.

Зазначені чинники є визначальними у розвитку паливно-енергетичного комплексу України на етапі інтеграції національного господарства у світовий економічний простір. Вплив російських ТНК на ПЕК України протягом останніх десяти років перебував у стадії активного розвитку і зараз досяг найвищого рівня. Паливно-енергетичний комплекс України загалом та підприємства, що входять до його складу, неефективно використовують наявні та потенційні порівняльні переваги у боротьбі з російськими транснаціональними компаніями.

Заходи, спрямовані на посилення енергетичної безпеки України: підвищення рівня диверсифікації джерел постачання енергоносіїв; збільшення обсягів робіт щодо розвідування та видобутку нафти і природного газу в Україні та за рубежом; зниження енергоємності економіки України; використання альтернативних джерел енергії.

Механізм державного управління стратегічним розвитком ПЕК доцільно базувати на сукупності принципів, методів, засобів, інструментів та важелів державного управління, за допомогою яких здійснюється розв'язання суперечностей, що виникають у процесі діяльності галузі, та становлення ринкових відносин між суб'єктами ринку енергоносіїв та органами державної влади і органами місцевого самоврядування. У процесі впровадження державної політики енергозабезпечення країни методи державного управління мають відповідати зростаючим потребам суспільства, в енергоносіях, специфічним особливостям розвитку галузі, стану внутрішнього і зовнішнього ринку енергоносіїв.

Реалізація державної політики енергозабезпечення є можливою за умов докорінної перебудови організаційної структури державного управління галуззю, оскільки в існуючій структурі не дотримується один з основних критеріїв діяльності галузі та стратегії її розвитку – єдиний підхід до розробки методології забезпечення та збереження енергоресурсів країни.